

RAKENNUSVALVONTATAKSA

Pyhännän kunnassa rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä suoritettavat maksut

1 § YLEISTÄ

Luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään tässä taksassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 145 §:n ja muiden säännösten nojalla.

2 § RAKENTAMISEN JA SIIHEN VERRATTAVIEN MUUTOKSIEN VALVONTA (MRL 125 §)

2.1.	Rakennuksen rakentaminen ja rakennuksen laajentaminen	
	rakennusta kohti	<u>100,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen /laajennuksen kokonais- alan mukaan	<u>2,00 €/m²</u>
2.2.	Enintään kaksi asuinhuoneistoa käsittävän asuinrakennuksen, tällaisen asuinrakennuksen lisärakennuksen tai samalla rakennus- paikalla olevan asumiseen liittyvän varasto- tai talousrakennuksen tai katoksen rakentaminen	
	rakennusta kohti	<u>100,00 €</u>
	katosta kohti	<u>10,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan	<u>2,00 €/m²</u>
2.3.	Vapaa-ajan asunnon tai lisärakennuksen sekä näiden käyttöön liittyvän talousrakennuksen rakentaminen tai uudestaan rakentaminen	
	rakennusta kohti	<u>80,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan	<u>2,00 €/m²</u>
2.4.	Rakenteiltaan ja varusteiltaan yksinkertaisen rakennuksen tai rakennelman rakentaminen tai uudelleen rakentaminen	
	rakennusta/rakennelmaa kohti	<u>80,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen/rakennelman kokonais- alan mukaan	<u>1,00 €/m²</u>

2.5.	Kerrosalaan laskettavan tilan lisääminen (muu kuin laajennus)	
	rakennusta kohti	<u>80,00 €</u>
	lisäksi kerrosalan lisäyksen mukaan	<u>1,00 €/m²</u>
2.6.	Korjaus- ja muutostyö (MRL 125,2 §), joka on verrattavissa rakennuksen rakentamiseen tai jolla on vaikutusta käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin	
	rakennusta kohti	<u>39,00 €</u>
	lisäksi korjattavan/muutettavan rakennuksen tai sen osan kokonaisalan mukaan	<u>1,00 €/m²</u>
2.7.	Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennainen muuttaminen (MRL 125,3 §)	
	rakennusta kohti	<u>39,00 €</u>
	lisäksi muutettavan rakennuksen tai sen osan kokonaisalan mukaan	<u>1,00 €/m²</u>
2.8.	Loma-asunnon käytön muuttaminen pysyvään asumiseen	
	rakennusta kohti	<u>39,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan	<u>1,00 €/m²</u>
2.9	Tuulivoimalan rakentaminen	
	-100 kw	500 €/kpl
	-2 MW laitos	2500 €/kpl
	-3 MW laitos ja suuremmat	5000 €/kpl
3.0.	Muut toimenpiteet, jotka edellyttävät rakennuslupaa	<u>58,00 €</u>
3.1.	Rakennushanketietolomakkeiden käsittely/hakemus	<u>6,00 €</u>
3 §	RAKENNUSLUVAN ERITYISTEN EDELLYTYSTEN OLEMASSAOLON RATKAISEMINEN SUUNNITTELUTARVEALUEELLA	<u>80,00 €</u>
4 §	LUVANVARAISTEN TOIMENPITEIDEN VALVONTA (MRL 126 §, MRA 62 §)	
4.1.	Toimenpiteen luvanvaraisuuden arvioimiseksi suoritettu paikalliskatselmus/-tarkastus	<u>39,00 €</u>

4.2.	Rakennusta tai toimenpidettä kohti	<u>58,00 €</u>
5 §	ILMOITUKSENVARAISTEN TOIMENPITEIDEN VALVONTA (MRL 129 §, MRA 62, 63 §)	
	Kunnan rakennusjärjestyksen mukaisen ilmoituksen käsittely	<u>58,00 €</u>
6 §	PURKAMISEEN LIITTYVÄ VALVONTA (MRL 127§)	
6.1.	Rakennuksen tai sen osan purkaminen rakennusta kohti	<u>58,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan	<u>0 €/m²</u>
6.2.	Rakennuksen purkamisilmoituksen käsittely	<u>80,00 €</u>
7 §	MAISEMATYÖLUPA (MRL 128 §)	
7.1.	Maisemaa muuttava maanrakennustyö	<u>39,00 €</u>
7.2.	Puiden kaataminen	<u>39,00 €</u>
7.3.	Muu näihin verrattava toimenpide	<u>39,00 €</u>
8 §	TILAPÄINEN RAKENNUSLUPA (MRL 176)	
	Tilapäisen rakennuksen rakentaminen enintään 5 vuoden ajaksi rakennusta kohti	<u>39,00 €</u>
	lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan	<u>1,00 €/m²</u>
9 §	POIKKEUKSEN MYÖNTÄMINEN RAKENTAMISTA TAI MUUTA TOIMENPIDETTÄ KOSKEVISTA SÄÄNNÖKSISTÄ, MÄÄRÄYKSISTÄ, KIELLOISTA JA MUISTA RAJOITUKSISTA (MRL 171 §)	
	Poikkeuksen myöntäminen	<u>97,00 €päätös</u>

10 § VOIMASSA OLEVAAN LUPAAN LIITTYVÄT PÄÄTÖKSET

- 10.1. Luvan voimassaoloajan pidentäminen työn aloittamista varten (MRL 143 §)
rakennusta kohti	<u>39,00 €</u>
lisäksi 25 % 2 §:n mukaisesta neliömaksusta	
kuitenkin enintään	<u>0 €/m²</u>
- 10.2. Luvan voimassaoloajan pidentäminen työn loppuunsaattamista varten **39,00 €**
- 10.3. Lupapäätöksessä asetetun määräajan tai lupaehdon muuttaminen **39,00 €**

11 § ALOITUSKOKOUS JA KATSELMUKSET SEKÄ TARKASTUKSET

- 11.1. Aloituskokouksen pitäminen (MRL 121 §, MRA 74 §) **19,00 €**
- 11.2. Rakennuttajasta tai toimenpiteen suorittajasta johtuva ylimääräinen katselmus tai tarkastus (MRA 76,4 §)
katselmus	<u>19,00 €</u>
tarkastus	<u>19,00 €</u>
- 11.3. Naapuruussuhdelain mukainen katselmus (naapuruussuhdelaki 19 §) **39,00 €**

12 § VASTAAVIEN JA ERITYISALAN TYÖNJOHTAJIEN HYVÄKSYMINEN

Rakennustyön vastaavan työnjohtajan hyväksyminen	<u>29,00 €</u>
Eriyisalan työnjohtajan hyväksyminen	<u>29,00 €</u>
Ilmoituksen käsittely	<u>29,00 €</u>
Hyväksynnän peruuttaminen	<u>29,00 €</u>

13 § RAKENNUSVALVONTAVIRANOMAISelta PYYDETTY LAUSUNTO TAI ARVIO

- 13.1. Rakennusvalvontaviranomaisena, pyynnöstä rakennushankkeeseen ryhtyvälle annettava kirjallinen ennakkolausunto tai arvio toimenpiteeseen liittyvästä laajuudeltaan rajatusta asiasta (esim. sopeutumisesta ympäristöön, lujuudesta ja turvallisuudesta):
lausunto tai arvio	<u>58,00 €</u>

**14 § RAKENNUKSEN PAIKAN JA KORKEUSASEMAN MAALLE
MERKITSEMINEN JA SIJAINTIKATSELMUKSEN SUORITTAMINEN
(MRL 150 §, MRA 75 §)**

14.1.	Enintään 2 asuinhuoneistoa käsittävä rakennus ja sitä palvelevat samalla rakennuspaikalla olevat samanaikaisesti merkittävät talousrakennukset	<u>100,00 €</u>
14.2.	Erikseen merkittävä talousrakennus tai vastaava pienehkö rakennus tai rakennelma	<u>60,00 €</u>
14.3.	Muu rakennus	<u>100,00 €</u>
14.4.	Sijaintikatselmuksen suorittaminen	<u>50,00 €</u>

Mikäli kysymyksessä on olemassa olevan rakennuksen laajennus, maksu on 50 % taksan mukaisesta maksusta, jos olemassa olevaa rakennusta voidaan käyttää hyväksi mittauksessa.

15 § RAKENNUSRASITTEET (MRL 158 §, 160 §)

15.1.	Asemakaavassa edellytetty rakennusrasite	<u>60,00 €</u>
15.2.	Tonttia tai rakennuspaikkana olevaa kiinteistöä varten perustettu toista kiinteistöä rasittava oikeus (rakennusrasite)	
	a) Rakennusrasitteen perustaminen	<u>60,00 €</u>
	b) Rakennusrasitteen muuttaminen	<u>60,00 €</u>
	c) Rakennusrasitteen poistaminen	<u>60,00 €</u>
15.3.	Rasitejärjestely	<u>60,00 €</u>

16 § AIDAN RAKENTAMINEN (MRA 82 §)

Rakennusvalvontaviranomaisen hakemuksesta antama määräys aidan rakentamisvelvollisuudesta ja/tai aidan laadusta, sijoituksesta sekä kustannusten jakautumisesta naapurien kesken

päätös **60,00 €**

17 § RAKENNUSTYÖN HAITTOJEN VÄLTÄMINEN (MRA 83 §)

Rakennusluvassa tai rakennustyön aikana voidaan määrätä haittojen välttämiseksi tarpeellisista toimenpiteistä (työmaan aitaaminen, suojarakenteet henkilö- ja omaisuusvahinkojen estämiseksi, toimenpiteet liikenne- ja muiden häiriöiden välttämiseksi sekä rakennustyön järjestämiseksi niin, ettei työmaasta aiheudu kohtuutonta haittaa naapureille tai ohikulkijoille).

määräys **39,00 €**

18 § YHDYSKUNTATEKNISTEN LAITTEIDEN SJOITTAMINEN (MRL 161 §, 162 §)

Yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon, vähäisen laitteen, rakennelman tai laitoksen sijoittamista koskeva päätös **58,00 €päätös**

Edellä mainitun toimenpiteen sijoittamista koskeva muutospäätös **58,00 €päätös**

19 § KIINTEISTÖJEN YHTEISJÄRJESTELY (MRL 164 §)

Rakennusvalvontaviranomaisen kiinteistön omistajan aloitteesta antama määräys korttelialueen tai sen osan taikka kiinteistöön liittyvän tilan yhteisestä käytöstä

määräys **58,00 €**

20 § LUONNOLLISEN VEDENJUOKSUN MUUTTAMINEN KIINTEISTÖLLÄ (MRL 165 §)

Hakemuksesta annettu määräys haitan korjaamisesta tai poistamisesta **58,00 €**

21 § VIRANOMAISEN SUORITTAMA KUULEMINEN JA LAUSUNNOT (MRL 133 §, MRL 173 §, MRA 65 §, MRA 86 §)

21.1. Rakennuslupahakemuksen vireilletulosta ilmoittaminen naapuria kohti **30,00 €**

21.2. Kunnallisen ilmoituksen julkaiseminen **30,00 €**

21.3. Katselmus rakennuksen ympäristöön soveltuvuuden arvioimiseksi **30,00 €**

21.4. Kuuleminen poikkeusta koskevan hakemuksen johdosta (MRL 173 §)

21.4.1.	Hakemuksesta tiedottaminen	<u>20,00 €</u>
21.4.2.	Hakemuksesta kuuluttaminen/ lehti-ilmoitus	<u>30,00 €</u>

22 § ALOITTAMISOIKEUS (MRL 144 §)

Luvan antaminen hakemuksesta rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen vakuuden turvin osaksi tai kokonaan ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman 60,00 €

23 § RAKENNUKSEN KUNNOSSAPITO JA YMPÄRISTÖNHOITO (MRL 166 §, 167 §)

23.1.	Rakennuksen tai ympäristön kunnossapitovelvollisuuden laiminlyönnin johdosta annettu korjaus tai siistimis- määräys	<u>39,00 €</u>
23.2.	Korttelialueen järjestelyä koskeva määräys	<u>39,00 €</u>

24 § RAKENNUTTAJAVALVONTA (MRL 151 §, MRA 78 §)

24.1.	Päätös valvontasuunnitelmasta	<u>40,00 €</u>
-------	-------------------------------	----------------

Mikäli viranomainen päättää, että olennainen osa rakennusvalvontaan liittyvistä tehtävistä jää rakennuttajan valvottavaksi, tulee rakennusvalvontamaksusta antaa vastaava alennus.
Alennus on enintään 50 % lupamaksusta, pois lukien rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisen osuus maksusta.

Jos rakennuttajalle myönnetty valvontaoikeus peruutetaan, on rakennusvalvontamaksu suoritettava alentamattomana ellei rakennusvalvontaviranomainen erityisistä syistä toisin päättä.

24.2.	Ulkopuolinen tarkastus	
	Ulkopuolisen asiantuntijan antaman lausunnon käsittelyn kustannuksista vastaa rakennushankkeeseen ryhtyvä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.	

**25 § PAKKOKEINOPÄÄTÖKSISTÄ PEITTÄVÄT MAKSUT
(MRL 180 §, 182 §, uhkasakkolaki 10 §, 15 §)**

- 25.1. Viranhaltijan työn keskeyttämismääräys (MRL 180,1 §)
ja lautakunnan keskeyttämisen poistamis- tai pysyttämispäätös (MRL 180,2 §) **39,00 €**
- 25.2. Lautakunnan päätös tehdyn työn tai laiminlyönnin oikaisemisesta määräajassa (MRL 182,1 §) **39,00 €**
- 25.3. Uhkasakon asettamispäätös (MRL 182,2 §) **39,00 €**
- 25.4. Teettämisuhan asettamispäätös (MRL 182,2 §) **39,00 €**
- 25.5. Uhkasakon tuomitsemispäätös (uhkasakkoL 10 §) **39,00 €**
- 25.6. Teettämisuhan täytäntöönpanopäätös
(uhkasakkoL 15 §) **39,00 €**

Pakkotoimenpiteen tulee kohdistua MRL:n 145 §:n mukaiseen luvan hakijaan tai toimenpiteen suorittajaan.

26 § KOKOONTUMISTILOJEN TARKASTUS (MRA 54 §)

Mikäli rakennusluvassa tai toimenpideluvassa vahvistetaan kyseisessä tilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärä, taksan mukainen henkilöiden enimmäismäärän vahvistamismaksu lisätään lupamaksuun.

Kokoontumistilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärän vahvistaminen **100,00 €**

**27 § PELASTUSTOIMILAIN MUKAISET TEHTÄVÄT
(PTL 56 §, 62 §, PTA 21 §, 22 §)**

- 27.1. Poikkeuksen myöntäminen väestönsuojalle asetuksessa tai rakenteellisissa määräyksissä asetetuista vaatimuksista (milloin siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia).

poikkeamispäätös **60,00 €**
- 27.2. Kahta tai useampaa rakennusta varten myönnetty lupa yhteisen väestönsuojan rakentamiseksi viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen valmistumisesta **58,00 €**

28 §**VIRANOMAISTEHTÄVIÄ ARAVALAIN JA MAASEUTUELINKEINOLAIN PERUSTEELLA**

28.1. Tarkastuksen ja vaihetodistukset, jotka eivät sisälly rakennusvalvonta-tehtäviin

1-2 asunnon asuinrakennukset	<u>39,00 €</u>
muut asuinrakennukset	<u>39,00 €</u>
tuotantorakennukset	<u>39,00 €</u>
varasto- ja muut rakennukset	<u>19,00 €</u>

enintään 116,00 €

28.2. Arviointitehtävät

1-2 asunnon asuinrakennukset	<u>39,00 €</u>
muut asuinrakennukset	<u>39,00 €</u>
tuotantorakennukset	<u>39,00 €</u>
varasto- ja muut rakennukset	<u>19,00 €</u>

enintään 116,00 €

29 §**MAKSUN MÄÄRÄÄMINEN VIRANOMAISTEHTÄVÄN VAATIVUUDEN MUKAAN**

29.1. Näiden maksuperusteiden mukaan määräytyvää maksua voidaan korottaa tai alentaa hankekohtaisesti ottaen huomioon hankkeen laajuus, laatu, vaativuus, suunnitteluratkaisun tavanomaisesta poikkeavuus sekä rakentamisolosuhteet ja käytettävät erityismenetelmät, mikäli näillä on olennaista vaikutusta viranomaistehtävien vaativuuteen.

Maksun korotus on 10 % - 30 % tämän maksuperusteen mukaisesta maksusta.

Maksun vähennys on 10 % - 30 % tämän maksuperusteen mukaisesta maksusta.

29.2. Maksun määrääminen korotettuna

Jos viranomaisen tarkastus- tai valvontatehtävä johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimenpiteistä kunnalle aiheutuneet kulut.

Mahdollisista hallinnollisista pakkotoimenpiteistä peritään maksu 25 §:n mukaan.

29.3. Erääntynyt maksu

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.

30 § MUUT PALVELUMAKSUT

30.1	Kosteusmittaus	<u>50,00 €</u>
	Infrapunamittaus	<u>50,00 €</u>
	Kustannusarvio	<u>100,00 €</u>
	Muu vastaava palvelu	<u>50,00 €</u>

31 § MAKSUN SUORITTAMINEN

Maksuperusteiden mukaiset maksut on suoritettava, kun päätös on annettu. Muiden kuin luvan yhteydessä perittyjen maksujen osalta maksu peritään, kun ko. viranomaistehtävä on suoritettu.

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa kohdan 29.3. mukaisesti.

Maksuihin sisältyy päätösasiakirjojen lunastusmaksu.

32 § MAKSUN PALAUTTAMINEN

32.1. Luvan raukeaminen

Mikäli rakennuslupa tai muu lupa on rauennut tai rakennuttaja luvan voimassa ollessa luopuu siitä, luvan haltijalle palautetaan hakemuksesta 50 % suoritetusta maksusta. Palautus suoritetaan vain, mikäli rakennustyö on aloittamatta.

Kuitenkin pidetään käsittelykuluina rakennusluvan osalta
muiden lupien osalta

58,00 €

39,00 €

14 §:n mukainen maksu palautetaan kokonaan, mikäli toimenpidettä valmisteleviin töihin ei ole ryhdytty.

32.2. Uuden luvan käsittely vanhan ollessa voimassa

Jos rakennuttaja rakennusluvan ollessa voimassa luopuu siitä ja hakee lupaa suorittaa rakennustyö uusien rakennuspiirustusten mukaisesti, hyvitetään 50 % aikaisemmin suoritetusta maksusta uuden hakemuksen maksua määrättäessä.

Kuitenkin pidätetään aikaisemmasta maksusta käsittelykuluina rakennuslupan osalta	<u>58,00 €</u>
muiden lupien osalta	<u>39,00 €</u>

14 §:n mukainen maksu palautetaan kokonaan, mikäli toimenpidettä valmisteleisiin töihin ei ole ryhdytty.

32.3. Myönnetyn luvan toteutuminen osittain

Mikäli rakennuslupa koskee useita rakennuksia ja lupa on osittain rauennut, määrätään hakemuksesta palautettavan maksun suuruus siitä valvontamaksun osasta, joka vastaa luvan rauenneesta osasta suoritettua maksua.

Mikäli rakennuslupa on rauennut, mutta sitä koskeva rakennustyö on kesken rakennuttajasta johtuvasta syystä, ei maksuja palauteta.

Mikäli muu lupa kuin rakennuslupa on rauennut, noudatetaan maksua palautettaessa soveltuvien osin tämän kohdan perusteita.

32.4. Lupahakemuksen peruuttaminen tai hylkääminen tai oikaisuvaatimuksen tekeminen

Mikäli lupahakemus hylätään tai hakija peruuttaa hakemuksen ennen päätöksen antamista, mutta päätösesitys on jo valmistelu, peritään 50 % maksuperusteiden mukaisesta maksusta.

14 §:n mukainen maksu palautetaan kokonaan, mikäli toimenpidettä valmisteleisiin töihin ei ole ryhdytty.

Mikäli viranhaltijan päätökseen tyytymätön hakija tekee oikaisuvaatimuksen lautakunnalle ja lautakunta muuttaa viranhaltijan kielteisen päätöksen ja myöntää luvan, peritään hakijalta maksuperusteiden mukainen maksu. Maksua määrättäessä otetaan hyvityksenä huomioon viranhaltijapäätöksestä jo mahdollisesti peritty maksu.

Palautuksen määrä lasketaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.

33 § KOKONAISALAN LASKENTA

Maksua määrättäessä rakennuksen kokonaisalaan lasketaan kerrosten, kellareiden ja ullakon alat ulkoseinien ulkopinnan mukaan laskettuina. Mukaan ei lasketa 160 cm matalampia tiloja eikä parvekkeita.

Tätä määritelmää soveltaen lasketaan myös rakennuksen osan tai säiliön, katoksen tai vastaavan rakennelman kokonaisala.

Rakennusvalvontamaksua määrättäessä otetaan rakennuksen maksuperusteen mukaisesta kokonaisalasta huomioon 1500 m² ylittävältä osalta huomioon 75 % ja 2500 m² ylittävältä osalta 50 %.

34 § MAKSUPERUSTEIDEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO

Nämä maksuperusteet ovat Pyhännän_kunnan hyväksymät 23.3.2015 ja tulevat voimaan 27.päivästä huhtikuuta 2015 alkaen.

Rakennusvalvontamaksu määräytyy lupahakemuksen saapumispäivänä voimassa olevien maksuperusteiden mukaan.